

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΓ'

Συνδρομή Ιτησία: Έν. Ελλάδ. φρ. 12, ή τη διλλοδαπή φρ. 20 — Αι συνδρομαι έχουνται από 1' λανουάρ. έκαστη έτους και είναι Ιτησία. — Γραφείον Διεύθ. Όδος Σταδίου 82.

1 Φεβρουαρίου 1887

Ο Ήλιας Βερτέ (Elie Berthet), πρεσβύτατος πάντων τῶν ζώντων γάλλων μυθιστοριογράφων, καὶ ὁ μόνος ἔτι περιστωχόμενος ἐκ τῆς περιλαλήσου ἔκεινης μυθιστοριογραφικῆς πλειάδος, ἦν ἀπετέλεσαν ὁ Δυμάς, ὁ Σύνης, ὁ Φεβέλ, ὁ Βαλζάκ, ὁ Σουλιέ καὶ ἡ Σανδή, εἶναι σήμερον πλέον ἡ ὄγδοη κοντούτης. Τὰ μυθιστορήματά του, ὡν ἥρχισε τὴν συγγραφὴν νεαρὸς ἔτι μαθητῆς, μόλις εἰκοσαετής, ἀποτελοῦσι σήμερον ὑπερεκατοντάτομον συλλογήν, ἔχουσι δέ, πλὴν ἄλλων καλῶν καὶ ποικίλων ἀρετῶν, τὸ σπάνιον τοῦτο καὶ μογαδικούς ἵσως ἐν Γαλλίᾳ προσόν, ὅτι οὐδεμίᾳ αὐτῶν σειρά ὄφειλεται εἰς ξένην συνεργασίαν. Χρηστός ἀληθῶς τῶν γραμμάτων ἐργάτης, ὁ Βερτέ παρ' οὐδὲν ἐδνείσθη, οὐδὲνός την ἐργασίαν ἔξεμεταλλεύθη, οὐδὲν ἔκαλψε ζένους κόπους διὰ τοῦ ἴδιου ὀνόματος. Δέν ἔχουσιν ἵσως τὰ ἔργα του τὰς ἰδιότητας, αἵτινες ἔκρινον μὲν ἄλλοτε αἱτεῖται, κατεδικάσθησαν δὲ σήμερον πλέον ὡς ἐλαττώματα, τῶν πλείστων προϊόντων τῆς παλαιοτέρας γαλλικῆς μυθιστοριογραφίας: τὸ ὑπεράνθρωπον τῶν χαρακτήρων, τὸ ἔζητημένον καὶ θαυμαστὸν τῶν περιπετειῶν, τὸν ληκύθειον ὅγκον τῆς φράσεως. Διακρίνονται ὅμως δ' ἄλλων, μετριωτέρων μὲν ἀλλ' ἀνθρωπινωτέρων προτερημάτων: τῆς φυσικότητος περὶ τὴν εὔρεσιν, τῆς ἀληθείας τῶν τε πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων, καὶ τοῦ ἀνεπιπλάστου καὶ ἀκραίφυσοῦ αἰσθήματος, διότε δὲν ἔξαπτει μὲν εἰς φλόγας τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀλλὰ θάλπει ὅμως τὴμα καὶ συγκινεῖ τὸν ἀνάγνωστην. Τὰ προτερημάτα ταῦτα ἔχει ἡ μυθιστορία, ἡς ἀρχιμεθα σήμερον δημοσιεύοντες τὴν μετάφρασιν. ΟἘμπρηστής (Incendiaire) εἶναι ἐκ τῶν νεωτάτων ἔργων τοῦ συγγραφέως, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι οἱ ἀναγνῶσται τῆς 'Εστιας νέλουσιν ἀνομολογήσει, ὅτι τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ ὀδήγησεν, ὡς πάντοτε, ἡ ἀδιάπτωτος ἡμῶν ἐπιθυμία νὰ παράσχωμεν αὐτοῖς ἀνάγνωσμα τερπνὸν καὶ εὐάρεστον.

Σ. τ. Δ.

Ο ΕΜΠΡΗΣΤΗΣ

(Μυθιστορία Ήλ. Βερτέ.—Μετάφρασις Α. Β.)

A'.

Ο Άρρατος.

Ολίγα τινὰ ἔτη πρὸ τῆς ὀλεθρίας εἰσβολῆς, ἥτις τοσαύτας κατέλιπεν ἐν Γαλλίᾳ πενθίμους ἀναμνήσεις, οἱ κάτοικοι δήμων τινῶν τοῦ Μορβάν διετέλουν περιτροποιού ἐπανειλημμένων πυρκαϊῶν, αἵτινες ἐλυμαίνοντα τὴν χώραν. Ἰδίως δὲ οἱ τῆς Βωβραί, μικρᾶς πόλεως, κειμένης εἰς τριῶν ἡ τεσσάρων λευγῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Κλαμεσύ,

κατείχοντο ὑπὸ διαρκοῦς ἀγωνίας. Η Βωβραί, ἡν καλοῦμεν μικρὰν πόλιν, ἀπλῶς καὶ μόνον ἵνα τὴν εὐχαριστήσωμεν, οὐδὲν ἄλλο κυρίως εἶναι ἡ κώμη μεγάλη, χιλίων ἢ χιλίων διακοσίων τὸ πολὺν ψυχῶν. Τρεῖς δὲ πυρκαϊᾶι εἶχον ἐκραγῆ ἐν αὐτῇ ἐντός ἑνὸς μόλις μηνός, ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς περιχώροις, καὶ εὔκολον εἶναι νὰ ἐννοηθῇ πόσον δικαιος ἥτο καὶ βάσιμος ὁ τρόμος τῶν κατοίκων.

Καθ' ὃν χρόνον ἀκμαῖος ἐκράτει ὁ ἐναγώνιος οὔτος φόβος, χιλιαράν τινα ἐσπέραν τοῦ αὐγούστου ἡμέρας καυστικωτάτης, νεανίας τις, φαινόμενος εὔπορος τεχνίτης, ἔξηρχετο τῆς πόλεως προφανῆ σκοπὸν ἔχων νὰ περιπατήσῃ. Ἡτούψηλός, ευσωμός, καὶ τὸ ἥθος αὐτοῦ ἐμπρτύρει ρώμην συνάμα καὶ χάριν. Η μελάγχρους καὶ κανονικὴ μορφὴ του, ἥν ἐλαφρὸν περιέβαλλε γένειον, ἔξεφραζε νοημοσύνην κ' εὐπροσηγορίαν καὶ τοι δὲ οἱ γαλανοί του ὄφαλοι ἥσαν ἐνίστη πλήρεις μελαγχολίας, τὸ εύμορφον αὐτοῦ στόμα ἐφαίνετο διαρκῶς ἔτοιμον εἰς μειδίαμα.

Εἴπομεν ὅτι ὁ νέος ἐφαίνετο τεχνίτης, διότι ἥτο ἀπλούστατα ἐνδεδυμένος. Εφερε περισκελίδα καὶ κολόσιον ἔξι ἑράς, χιτῶνα χρωματιστόν, πῖλον ἀχύρινον χονδρόπλεκτον, ἀλλὰ πάντα ταῦτα καθαριώτατα καὶ μετὰ χάριτος, ἥν πολλοὶ τῶν ἀπὸ τῆς πόλεως κομψευτῶν ἥδυναντο νὰ ζηλεύσωσι.

Ο νέος οὗτος ἐφαίνετο δημοτικώτατος καὶ ἀγαπητός ἐν Βωβραί. Οι κάτοικοι δέ, οἵτινες ἥσαν συνηγμένοι πρὸ τῶν θυρῶν των, ἵνα δειπνήσωσι προχείρως ἢ δροσισθῶσι καὶ συνομιλήσωσι, προσεφώνουν αὐτὸν πάρερχόμενον μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης.

Ο Νοέλ, δ μηχανικός! ἔλεγον. Καλημέραν Κύριε Νοέλ! Ζέστη σήμερον, ζέστη πολλή! Ωραῖος καιρός διὰ τ' ἀμπέλια! Θὰ τρυγήσωμεν γρήγορα. Τί λέτε; Θὰ μᾶς ἀφήσουν τέλος πάντων ἥσυχους αὐτοὶ ποῦ μᾶς καίουν τὰ σπίτια;

Ο Νοέλ ἀπεκρίνετο εὐγενῶς καὶ προσηγόρως εἰς τοὺς ἀγαθοὺς ἔκεινους ἀνθρώπους.

— Ας προτέχῃ καθεὶς τὸ σπίτι του ὡς τὸ σπίτι τοῦ γείτονος, ἔλεγε. Νὰ βοηθούμεθα μεταξύ μας, ἀλλ' ἀπὸ τὸν ἔσωτόν μας πρῶτον νὰ περιμένωμεν βοήθειαν.

Ἐχαιρέτιζε δὲ διὰ τῆς χειρὸς καὶ παρήρχετο, μὴ παρατηρῶν, ὅτι αἱ ὥραιότεραι νεάνιδες ἔτοξευον ἐπ' αὐτὸν τὰ βλέμματά των, καὶ ὅτι αἱ μητέρες πολλὴν διάθεσιν εἶχον νὰ τὸν κρατήσουν ἵνα συνομιλήσωσι μικρὸν μετ' αὐτοῦ.

Μετὰ μικρὸν δὲ Νοέλ εύρεθη ἔξω τῆς πόλεως. Βλέπων δὲ ὅτι δὲν παρετηρεῖτο πλέον, μετέβαλεν ἐντελῶς ἦθος. Ἀντὶ τῆς φαιδρότητος ἔκεινης, ἣν ἔξεφραζε πρὸ μικροῦ ἡ μορφὴ του, ἡ φυσιογνωμία του ἐσκυθρώπασε καὶ τὸ βῆμά του ἐγένετο βραδύτερον.

Οἱ οὐρανοὶ εἶχε δύσει δριπεσθεν τῶν μεγάλων νεφῶν, ἀτινα εἰχε συναθροίσει ὁ καύσων, παντελῆς δὲ ἡρεμία κατεῖχε τοὺς ἄγρους, πλὴν ὀλίγων ἔτι φωνῶν, ἀκουομένων που καὶ που ἀπὸ τῶν ἀμπελῶν. Οἱ περιπατῶν ἔθαιρεν ὅδὸν ὀρειγήν καὶ μονήρη. Φθάξ δὲ εἰς διασταύρωσιν τῆς ὅδου πρὸς ἔλλον πλάγιον δρόμον, δόστις ἐφαίνετο περιτρέχων τὴν πόλιν, ἔστη καὶ ἐθεώρησεν ἑμπρός του. Κάτι ἐσείστη ὑπὸ μικρὸν συστάδα δένδρων, μετ' ὀλίγον δὲ ἄνθρωπός τις φορῶν ἡριθμημένον σκάδιον καὶ φέρων, πλὴν τῶν ἔλλων ἐργαλείων του, τὴν μικρὸν σηματαν τῶν ἐπαρχιακῶν ὅδοστατῶν, κατηνθύνθη πρὸς αὐτόν.

— Σὺ εἶσαι, Γριβέ ; ἡρώτησεν δὲ Νοέλ, ἀμαρτίνοντας τοῦ ὅδοστάτου, εἰς ἀπόστασιν φωνῆς. Εφοβούμην μήπως εἰχες ἀφῆσει τὴν θέσιν σου.

— "Οχι, σχι ! κύριε Νοέλ. Πώς; Θὰ φύγω πρὸιν ἔλθῃ ἡ κανονισμένη ὥρα; Εἴμαι δημόσιος ὑπάλληλος... καὶ ἂν μ' ἔβλεπε κανεὶς ἐπιθεωρητής... "Επειτα ἐπερίμενα νὰ ἔλθετε ἀπόψε.

Ο τίτλος οὗτος δημοσίου ὑπαλλήλου δὲν ἔλαμβανεν διδοστάτης, προύκάλεσεν ἀσθενὲς μειδίαρα ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ Νοέλ.

— Ήναγκάσθην κ' ἔγω νὰ μείνω ἀργά εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου, εἰπε τείνων τὴν χειρά του πρὸς τὸν Γριβέ. Τι νέα λοιπόν;

— Τίποτε· οἱ ἄνθρωποι πήγαινοέρχονται εἰς τὰ κτήματά των, καθὼς πάντοτε.

— Πώς; δὲν ἐπέρασαν τὴν ἡμέραν τίποτε ἄγνωστοι ἄνθρωποι, ἀλήται, ἐπαῖται;..

— Δὲν ἄφησα τὸν δρόμον οὐδὲ στιγμήν· δὲν εἶδα τίποτε.

— Εὐχαριστῶ, Γριβέ. Αὔριον νὰ ἔχῃς πάλιν τὰ μάτια σου ἀνοικτά. Ἀφοῦ οἱ κακοὶ ἄνθρωποι σηκωθῆκαν εἰς τὸ πόδι, πρέπει νὰ σηκωθῶν καὶ οἱ καλοί. Θὰ τοὺς πιάσωμεν ὡς τὰ ὑστερά. Τόρα πηγαίνω νὰ ἴδω μήπως ἀνεκάλυψε τίποτε δὲ Γιάννης δὲ Ρεβού, δὲ τυφλοποντικᾶς.

— Καὶ ποῦ εἶναι δὲ πτωχὸς δὲ Γιάννης; κύριε Νοέλ;

— Ἐκεῖ κάτω, εἰς τὸ ἀμπέλι τῆς Ριγγώ, ἀπὸ τὸ μέρος τῆς πόλεως. Εἶναι νωρὶς ἀκόμη, καὶ δὲν πιστεύω νὰ ἐτελείωσε.

— Κάτι ἔχετε, κύριε Νοέλ! Εἶναι τόρα κάμ-

ποσος καιρὸς ποῦ μοῦ φαίνεσθε μελαγχολικὸς καὶ πολὺ ἀλλαγμένος.

— Ἔγω μελαγχολικός; καὶ διατί; ἡρώτησεν ἀμέσως δὲ Νοέλ. Μ' ἀνησυχοῦν, εἶναι ἀλήθεια, αὐταὶ αἱ πυρκαϊαὶ, ἀλλ' αὐτὸν εἶναι φυσικόν. Εἴμαι σχεδὸν δὲ ἀρχηγὸς τῶν πυροσβεστῶν τῆς Βωβρατ, διοτί δὲ Κ. Δυσάλ, δὲ ἀρχιτέκτων, δὲ δοῦλος εἶναι καὶ ὑπολοχαγός μας, ταξιδεύει πάντοτε, κ' ἔγω μόνος τὸν ἀναπληρώνων.

— Αὐτὸν εἶναι μόνον; Ἐμένα μοῦ φαίνεται...

— Ονειρεύεσαι, καλέ μου Γριβέ, ἀπόντησεν ἀποτόμως δὲ Νοέλ. Χαῖρε. Πηγαίνω, μήπως μοῦ φύγη δὲ Γιάννης, κ' ἔγω νὰ τοῦ διαιλήσω.

— Εσφιγξε καὶ πάλιν τὴν χεῖρα τοῦ Γριβέ, ἰσχυρότερον μάλιστα ἡ συνήθως, καὶ ἀπεμακρύνθη ἐνῷ ἐκείνος παρηκολούθει αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματος σείων τὴν κεφαλήν.

— Ο Νοέλ εἶχε μεγάλως συγκινηθῆ ἐκ τῆς ὁξεδερκείας τοῦ δόδοστάτου, κ' ἐνῷ εἰσήρχετο εἰς τὴν ὁδόν, ἥτις ὡς εἴπομεν, περιέτρεχε τὴν πόλιν, ἔλεγε καθ' ἔαυτόν.

— Θεέ μου! Φαίνεται λοιπὸν ἀπὸ τὸ πρόσωπόν μου;

Κατὰ τὸν μέσον αἰώνα ἡ Βωβραὶ εἶχε περίβολον ὑψηλῶν τειχῶν, ἐφ' ᾧ ἱκανῶς ἐναβρύνονται οἱ σημερινοὶ της κάτοικοι. Καὶ κατεστράφησαν μὲν ἡδη ἀπὸ μαχροῦ τὰ τείχη ἐκεῖνα, ἀλλὰ διακρίνονται ἔτι που καὶ που ὅγκοι παλαιᾶς τοιχοδομῆς καὶ σπάνια τινα ἐρείπιαν λείψανα, χρονιμεύοντα ὡς ὅρια κλήρων ιδιωτικῶν, θεωρούμενα δὲ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀρχαιολόγων ὡς κατάλοιπα τῶν παλαιῶν ὄχυρων μάτων τῆς πόλεως.

— Ο δρόμος δὲν ἔθαιρεν δὲ Νοέλ εἰσειδευεν δῆλης ἀνάμεσον τῶν βρυσοσκεπῶν ἐκείνων πετρῶν, ἀρχαίων συντριμμάτων, δους ἔθριθεν δὲ θάμνος καὶ ἡ κνίδη. Οὐδέν οἰκημα εἶχε τὴν κυρίαν αὐτοῦ εἰσοδον ἀπὸ τῆς βαθείας ἐκείνης καὶ ἀνωμάλου ὁδού, τῆς ἀπροσίτου εἰς ὑποζύγιον. Κατὰ σπάνια δὲ μόνον διαλείμματα ἐφαίνοντο μικραίτινες ταπεινοὶ θύραι, προδήλως κηπαῖσι. Ο τόπος ἥτο ἐρημός, ὀλίγα δέ τινα δένδρα, αὐτοφυῆ καὶ ἀκαλλιέργητα, προέχεον κατὰ τὴν ἐσπερινὴν ἐκείνην ὥραν ἀμυδρόν τι σκότος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. 'Αλλ' ὑπῆρχε φαίνεται κάτι προκαλοῦν ἐκεῖ τὴν περιέργειαν τοῦ Νοέλ, διότι ἔστη αἴφνης ἐνώπιον τοιχού μακροτέρου τῶν ἔλλων καὶ κάλλιον διατηρούμενου.

— Ο τοῖχος τοῦ κήπου της, ἐψιθύρισεν. Ιστώς εἶναι ἔκει, ὀλίγα μόνον βήματα μακράν μου. Κ' ἔμενεν ἀκίνητος.

Αἰφνιδίως ἤκουσε βῆμα γοργὸν πρὸ αὐτοῦ, ἀλλὰ μάτην προσεπάθησε νὰ διακρίνῃ τὸν φεύγοντα. Εἰδε μόνον μορφὴν ἐλαφράν ὀλισθαίνουσαν παρὰ τοὺς γηραῖους ἐκείνους τοίχους.

— Η πρώτη τοῦ Νοέλ ιδέα—ιδέα ἐρωτευμένου

— ὑπῆρχεν δτι τὸν κατεσκόπευτές τις ἵσως, ἵνα συλλάβῃ τὰ μυστικὰ τῆς καρδίας του. 'Αλλ' εὐθὺς ἀμέσως τὸ πνεῦμά του, ἔξημημένον ἐκ τῶν πυρκαϊῶν, αἵτινες ἐμάστιζον τὴν πόλιν καὶ τὰ περίχωρα, παρέσχεν εἰς αὐτὸν ἄλλη ἔνήγοριν.

— Μήπως ἀπειλεῖται ἐκείνη ἡ αὐτὴν τὴν φράριν; διενοήθη. Θὰ τὸν ἀνακαλύψω αὐτὸν τὸν πλάνητα.

Καὶ ἤρχισε τρέχων καὶ φωνάζων.

Οὐδεμίαν ἔλαβεν ἀπάντησιν καὶ ὁ φεύγων ἔφευγε πάντοτε. 'Αλλ' ὁ Νοέλ, εὐκίνητος καὶ φρωμαλέος, δὲν ἀπειλάρρυνετο. Δυστυχῶς ὁ δρόμος, σκοτεινὸς καὶ ἀνώμαλος, ὡς εἴπομεν, ἐκάμπτετο ἀδιακόπως, ὥστε ὁ Νοέλ, καίτοι μόλις εἴκοσιν ἀπέχων βῆματα τοῦ φυγάδος, δὲν κατώρθων οὔτε τὸ πρόσωπόν του νὰ ἴδῃ, οὔτε τὸ ἀνάστημά του, οὔτε καν τὴν ἐνδυμασίαν του.

'Ηλθεν ἐν τούτοις στιγμήν, καθ' ἥν ἐφαίνετο δτι ὁ ἄγνωστος δὲν ἡδύνατο πλέον νὰ διαφύγῃ, ἀν μὴ τὴν καταδίωξιν ἄλλα καν τὸ βλέμμα. 'Ολίγον περαιτέρω τὰ δένδρα ἔξελειπον, καὶ ἡ ὅδος ἀνείλισσετο φωτεινοτάτη, ὁ δὲ Νοέλ προσεῖχεν ἀτενής, ἀναμένων νὰ ἴδῃ τινὰ παρερχόμενον. 'Αλλ' οὐδεὶς ἐφάνη.

Εἶχε λάβει λοιπὸν ὁ φεύγων ἄλλην διεύθυνσιν, καὶ ὁ Νοέλ προβαίνων πάντοτε, ἐφθασεν εἰς ἀτραπὸν ἀδιέξοδον, ἡς ἐφράσσει τὸν μυχὸν θύρα κηπαία ἐλκύσασα τὴν προσοχήν του. 'Εκεὶ μόνον προδήλως ἡδύνατο τις νὰ καταφύγῃ, καὶ ὅμως οὐδεὶς ὑπῆρχεν.

Τὸ πρᾶγμα μετεῖχε θαυμασίου, καὶ ὁ νεαρὸς τεχνίτης ἀπέμεινεν ἐνεός. 'Αλλ' ὅμως δὲν ἦτο ἄνθρωπος νὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺ ἀδρανής, καὶ συνῆλθε ταχέως ἐκ τῆς καταπλήξεως.

— Διάβολε! εἶπεν ἀδύνατον νὰ ἐπέταξε αὐτὸς ὁ κατεργάρης! Θὰ τὸ καθαρίσω τὸ πρᾶγμα.

Παρατηρήσας δὲ πρὸ αὐτοῦ τούχον ὑψηλὸν ἐξ ἡ ἐπτὰ πόδας, ούτινος ἡ κορυφὴ παρεῖχε πολλαχοῦ ἵχυν ἀναβάσεως.

— 'Απ' ἔκει θὰ ἐπόρθησεν! εἶπε.

Μετὰ ρώμης δὲ καὶ εὐκινησίας, αἵτινες κατεδίκινον μακρὸν ἀσκησιν τῆς γυμναστικῆς, ὥρμησεν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ τοίχου κ' ἐδραζεν αὐτὴν διὰ τῶν ἀκρων δακτύλων του. Εἴτα δέ, ἐντέινων τοὺς βραχίονάς του, ὑψώθη ὑπεράνω τοῦ τοίχου, καὶ παρετήρησεν.

Κάτωθεν αὐτοῦ ἔτεινετο κῆπος μεγαλοπρεπῆς, τετράγωνος τὸ σχῆμα, φρασσόμενος κατὰ τὰς τρεῖς αὐτοῦ πλευρὰς ὑπὸ πυκνῆς δενδροφυτείας· κατὰ τὸ βάθος δέ, ἐπὶ τῆς τετάρτης πλευρᾶς, ἐφαίνετο ώραία κατοικία, ἡς ἡ πρόσοψις ἦν ἐστραμμένη πρὸς τὴν πόλιν. Μάτην ὅμως ὁ Νοέλ ἡρεύνησε διὰ τοῦ βλέμματος τὰς συμμέτρους καὶ ἀμμοστρώτους αὐτοῦ δενδροστολχίας. 'Ως ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ κατὰ τὴν ἀδιέξοδον ἀτραπόν, οὐδεὶς ἐφαίνετο.

'Εθεώρησε μετ' εὐχαριστήσεως τὸν φαῖδρὸν ἔκεινον περίβολον, δτις ἥσκει ἐπ' αὐτοῦ ἴδιον ὅλως γόντρον, ἀλλ' ἡ θεωρία αὐτοῦ δὲν διήρκεσε μακρόν.

— Περίεργον! ἐψιθύρισε. Τί νὰ ἔγεινεν ἔκεινος δ ἔνθρωπος! εἶνε ἀλήθεια, δτι κάτω ἀπὸ αὐτὰ τὰ δένδρα... ἀς ἦνε! Θὰ εἶνε κανένα παιδί τοῦ δρόμου, καὶ ἥλθε νὰ κλέψῃ τ' ἀχλάδια τῶν κυριῶν Δυχαμέλ. Κ' ἐγὼ τί κάμνω ἐδῶ; ὡραῖον θὰ ἦτο νὰ μ' ἔβλεπαν.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπεσεν ὅρθιος ἐπὶ τῆς ἀτραποῦ.

— Χωρὶς ἄλλο αὐτὸν εἶνε, ὑπέλαβεν. "Οπως δήποτε, ὃν τύχη κανὲν δυστύχημα εἰς τὴν οἰκίαν Δυχαμέλ, θὰ ἐνθυμηθῶ τὸ σημερινὸν συμβάν.

Καὶ ἀνέλαβε τὸν δρόμον του.

B.

Η μεγάλη οἰκία

Μετά τινας στιγμὰς ὁ Νοέλ εἰσήρχετο πάλιν εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν ὁδόν, ἔκειθεν τῆς Βωβρᾶ.

Διήρκει ἔτι τὸ λυκόφως, ἄλλως δὲ ὁ νέος τεχνίτης ἐγνώριζε κάλλιστα τὰ μέρη, καὶ οὐδεμίαν ἡσθάνετο ἀμηχανίαν. Προύχωρησεν οὕτω πρὸς ἀμπελον παρακειμένην εἰς τὴν δημοσίαν ὁδὸν καὶ χωρίζομένην ἀπ' αὐτῆς δι' αἰμασιάς, περίγγαγε τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν εἰς μεγάλην ἐκτασιν ἀναπτυσσομένων κλημάτων, κ' ἔμελλεν ἵσως νὰ φωνήσῃ, ὅτε ὅξεια φωνή, ὡς παιδίου, ἡκούσθη πλητίον του, προσφωνοῦσα φαιδρῶς:

— Καλησπέραν, Κύριε Νοέλ!

Συγχρόνως δὲ ὁ λαλῶν ἡγέρθη ὅπισθεν τοῦ φράκτου, ὃπου κατέκειτο, καὶ ἀνεπτύχθη εἰς ὕψος ὡς μακρὸς τις πάσσαλος, ὑπερκύπτων τοῦ ἐδάφους. Τοῦτο σημαίνει, δτις ὁ Ἰωάννης Ρέβού, ὁ ἀσπαλαχοθήρας, ἣτο ὑψηλός, λεπτός καὶ ἰσχύος, τοσοῦτον ὥστε ἡ ἐφεστρὶς αὐτοῦ καὶ ὁ πῖλος ἐφαίνοντο ὡς τὰ παλαιὰ ἑκεῖνα ράκη, δι' ὧν περιβάλλουσι τοὺς σταυροειδεῖς πασσάλους πρὸς ἀποτροπὴν τῶν πτηνῶν. Ή ωχρὰ κοιλοπάρειος μορφὴ του ἡτο σχεδὸν ἀγένειος, καὶ τοι ὁ ἀνήρ ἡτο πλέον ἡ τριακοντούτης, εἶχεν ὅμως χρηστὸν καὶ πράον τὸ ἥθος.

Ο ἀσπαλαχοθήρας ἔθεώρει τὸν Νοέλ μετὰ στοργῆς.

— Καλησπέραν Γιάννη, εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ μηχανικός. "Εκαμες δουλειὰν σήμερον;

— Αρκετά, κύριε Νοέλ, ἀρκετά... βγῆκαν κάμποσα σήμερα· ἡ γῆ ἔχει. βλέπετε ὑγρασία, κ' ἐπιασα καμπιὰ εἰκοσαριά ἀπ' αὐτὰ τὰ ζωτόβολα. Εικοσιπέντε λεπτὰ τὸ κομμάτι, τὴν δουλειὰ μας τὴν ἐκάμψαμε, νάχη δόξαν ὁ θεός. Αἱ... νὰ ἥμουν κ' ἐγὼ δυνατὸς καὶ γραμματισμένος σὰν τουλόγου σας....

— Τι σημαίνει αὐτό! Κάμνει καθεὶς ὅ,τι ἡμερεῖ, αὐτὸν φθάνει. 'Αλλ' ἐνῷ κυνηγοῦσσες τὰ

τυφλοπόντικα, θὰ είχες, πιστεύω, τὸν νοῦν σου καὶ εἰς τὸν δρόμον.

— Ἐννοεῖται. Ἀφοῦ μοῦ τὸ συστήσατε τοῦ λόγου σας, καλλίτερα εἶχα νὰ χάσω μισὴ δουζίνα κομμάτια. Νὰ σᾶς εἰπῶ, λοιπόν....

Καὶ ώνόμασε ταχέως πάντας, ἀνδρας καὶ γυναῖκας, ὅσοις ἀπὸ πρωτας εἴχον διαβῆ τὴν δδόν. Ἀλλ' ὁ Νοὲλ δὲν ἐφάνη εὐχαριστηθείς.

— Ἀρχίζω νὰ φοβοῦμαι, ἀγαπητέ μου Ἰωάννη, ὑπέλαθεν, ὅτι δὲν θὰ κατορθώσωμεν οἱ τρεῖς μας ν' ἀνακαλύψωμεν τοὺς κακούργους, οἱ δύοις μας κάμνουν τόσην ζημίαν. Δὲν πρέπει δύως καὶ ν' ἀπελπισθῶμεν. Είσαι βέθαιος λοιπόν, ὅτι δὲν ἐπέρασεν ἀπ' ἐδῶ ἄλλος κανεὶς;

‘Ο ἀσπαλακοθήρας ἔγέλασε.

— Αὕ, αὕ! κύριε Νοέλ, εἰπεν ἀφελῶς ἀστειεύσμενος, ἵσως ἐπέρασαν ἄλλα πρόσωπα....

— Ποῦ;

— Οἱ ωραῖοι κύριοι τοῦ Πύργου... Τοὺς εἰδα, εἶνε μία ὥρα, καὶ ἐπήγαιναν μὲ τὸ ἀμάξι των εἰς τὰς συγγενεῖς των, τὰς κυρίας Δυχαμέλ, ὅπου εἶνε ἀκόμη.

Καὶ ὁ γέλως αὐτοῦ ἀπέληξεν εἰς ἀσθματικόν τινα βόγχον.

‘Ο Νοέλ δὲν ἐφάνη νοστιμευθεὶς τὴν ἀστειότητα τοῦ Ἰωάννου, ἡ δὲ ἀρρενωπὴ καὶ ωραία μορφή του ἐσκυθρώπασε.

— Ναί, ναί, εἰπε δυσχεραίνων πως, λέγουν ὅτι ὁ υἱός, ὁ κυρίος "Ἐκταρ Λοβεδύ", θὰ ἡτον πολὺ εὐχαριστημένος νὰ νυμφευθῇ τὴν ἔξαδέλφην του Ἀδριανήν, τὴν πλουσιωτέραν νύμφην τῆς ἐπαρχίας... Ἀλλ' ὁ θεός νὰ φυλάξῃ καὶ τὴν χήραν καὶ τὴν κόρην του καλοῦ ἑκείνου ἀνθρώπου, του μακαρίτου Δυχαμέλ, ἀπὸ τὰς παγίδας τῶν ὑπερηφάνων αὐτῶν παρισινῶν.

Μετὰ στιγμαίαν δὲ σιωπηλὴν σκέψιν,

— Ἀναβλεπώμεθα, Γιάννη, εἰπεν ἀφηρημένος. Ἔγὼ ἐπιστρέφω εἰς τὸ σπίτι. Ἐχε πάντοτε τὰ μάτια σου ἀνοικτά, καὶ ὃν τυχὸν φανῆ που πυρκαϊά, ξεύρετε, ἐμπρός ὅλοι, ἀμέσως.

Τείνων δὲ τὴν χεῖρα ὑπὲρ τὴν αἵμασιὰν ἔσφιγξε τὴν χεῖρα του Ἰωάννου. Ούτος ἐμόρφασεν ἐλαφρῶς, καὶ

— Χαρά 'σ τὸ χέρι, κύριε Νοέλ! εἰπε μετὰ θαυμασμοῦ. Αἴ! σεῖς τάχετε ὅλα. Εὔμορφιά, ἔξυπνάδα, προκοπή, .. καὶ εἰσθε καὶ μηχανικός! Αὐτὸ θὰ εῇ τύχη! Καὶ δι' αὐτὸ σᾶς ἀγαποῦν ὅλοι... πρωτος ἐγώ, μ' ὅλην μου τὴν καρδιά, καὶ ἡ μητέρα μου τὸ ἴδιο .. Μᾶς κάματε τόσα καλά...

— Εἶνε περιττὸν νὰ διμιλῆς δι' αὐτὰ τὰ πραγματα, Γιάννη, εἰπεν δ Νοέλ ἀποτόμως. Χαιρετίσματα εἰς τὴν μητέρα σου... καὶ θὰ ξανα-δωθῶμεν πάλιν.

‘Απεμακρύνθη δὲ κατευθυνόμενος πρὸς τὴν

πόλιν, ἡς διεφαίνοντο αἱ πρῶται οἰκίαι ἐν μέσῳ τῆς ἐσπερινῆς διμήλης.

Θὰ ἔλεγέ τις, βλέπων αὐτόν, ὅτι νέα τις ἀγη-συχία προσετέθη εἰς τὰς ἄλλας ἀνησυχίας του. Τὸ βῆμα του ἦτο ταχύ, καὶ ἐθεώρει ἀπλήστως δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ, καίτοι οὐδεμίαν ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ἐλπίδα νὰ συναντήσῃ τὸν ἐμπρηστήν.

Μετ' ὀλίγον ἔφθασεν εἰς πάροδον φυτευμένη ἐκατέρωθεν δι' ωραίων φιλλωρῶν, ἣν ἔκαλουν πομπωδῶς λεωφόρον οἱ κάτοικοι του Βωβραί. Ὁ περίπατος ἐκεῖνος ἦτο ἔρημος, ως εἶνε συνήθως οἱ περίπατοι τῶν μικρῶν πόλεων, ἔκρατει δὲ ἡδη σκότος ὑπὸ τὰ δένδρα, καὶ τοι ἀπὸ τοῦ φυλλώματος ἡκούοντο τὰ ἔσχατα κελαδήματα τῶν στρουθίων. Ὁ Νοέλ ἡκολούθησεν ἐπὶ τινας στιγμὰς τὴν πάροδον αὐτήν, ὅπου τὸ χόρτον ἔπινγε τὸν κρότον τῶν βημάτων του, καὶ εὐρέθητέλος ἐνώπιον μεγάλης οἰκίας, χωρίζομένης ἀπὸ τῆς δημοσίας διδοῦ διὰ σιδηροῦ κιγκλιδώματος, ἀπολήγοντος εἰς ἐπιχρύσους λόγχας, καὶ δι' αὐλῆς κομιουμένης υπὸ ἀνθοδόχων κιβωτίων.

‘Η οἰκοδομὴ αὕτη ἦτο ἀκριβῶς ἡ οἰκία Δυχαμέλ, ἣν εἶχεν ἰδεῖ ὁ Νοέλ ἐξ ἄλλης ὄψεως, ὅτε ἀνερριχήθη ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ κήπου, καὶ ἣν ἔκαλουν οἱ ἐν τῇ πόλει Μεγάλην Οἰκιαρ. Ἔγνωρίζε δ' αὐτὴν ἀπὸ μακροῦ, διότι είχεν ἐργασθῆ ἐκεῖ κατὰ παραγγελίαν τοῦ ἴδιοκτήτου, ἀποθανόντος ἐξ ἀποπληξίας πρὸ ἐξ μηνῶν κ' ἐπιδείξαντος πάντοτε μεγάλην συμπάθειαν πρὸς τὸν δεξιὸν τεχνίτην. Ἄλλα τὴν προσοχὴν του εἴλκουσεν ἴδιως ἀμάξι ἔζευγμένη εἰς δύο πολυτίμους Ἰππούς καὶ σταθμεύουσα πρὸ τῆς θύρας, εἴτα δὲ διμίλος προσώπων συνομιλούντων ἐν τῇ αὐλῇ καθ ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο ύπ' ἀποχωρισθῶσιν.

Τὸ διμιλον αὐτὸν ἀπετέλουν δύο κυρίαι καὶ δύο κύριοι. Αἱ κυρίαι ἐφαίνοντο οἰκοδέσποιναι προπέμπουσαι ζένους, ἡσαν δὲ ἀληθῆς ἡ κυρία καὶ ἡ δεσποινὶς Δυχαμέλ, ἀμφότεραι μελανείμονες. Οἱ ἐπισκέπται ἦσαν ὁ Κ. Λοβεδύ, τραπεζίτης ἐν Παρισίους, καὶ ὁ υἱός του Ἐκταρ, κομψευτὴς πρώτης δυνάμεως, ἀγραυλοῦντες ἀμφότεροι ἐν τῷ πύργῳ Βλινύ, μίαν λευγαν μακρὰν τῆς Βωβραί. Ο μὲν γαμβρός, ὁ δὲ ἀνεψιός τῆς χήρας κυρίας Δυχαμέλ, ἐπενθηφόρουν μὲν ἐπίσης καὶ οἱ δύο ἄλλ' ἦσαν ἐν τούτοις ἱκανῶς ζωηροί καὶ εὐ-διάθετοι.

‘Ο Νοέλ σταματήσας ὑπὸ δένδρον τῆς λεωφόρου, παρετήρει κατηφόρης τὸν Κ. "Ἐκταρα, διαλεγόμενον οἰκείως καὶ ταπεινῇ, τῇ φωνῇ μετὰ τῆς νεαρᾶς ἔξαδέλφης του.

‘Η Δεσποινὶς Ἀδριανὴ Δυχαμέλ ἦτο χαρεστάτη ξανθὴ κόρη, ἡς ἡ λευκότερη ἀνεδείκνυτο ἐπι μαλλον ὑπὸ τὰ μελανά της ἐνδύματα, ἡ δὲ καλλονή, χάρις εἰς τὸν ἔξοχικὸν βίον, ἔθαλλε πλήρης ζωῆς. Καὶ εἶχε μὲν ἡ δροσερὰ καὶ κανονική της μορφὴ ἐλαφράν τινα ἔκφρασεν ὑπερη-

φανίδες, ὁφειλομένην ζωσ εἰς τὴν ταπεινότητα καικολαχείαν αἴτινες περιεστοίχιζον αὐτήν ἀλλ' οἱ προσνεῖς καὶ ἰλαροὶ ὄφθαλμοί της ἐμετρίαζον τὸ μικρὸν αὐτὸν ἐλάττωμα, ἀποτέλεσμα κακῆς μᾶλλον ἀνατροφῆς ἢ φυσικῆς κακίας. "Αν εἰς τὰ λουπά της προτερήματα προστεθῇ ὅτι ἡ Ἀδριανὴ ἥτο γένοντο κληρονόμος κτηματικῆς περιουσίας πολλῶν ἐκατομμυρίων, εὐκόλως ἐνοεῖται πόσον ἐπιζήτητος πρέπει νὰ ἥτο παρὰ τῶν ἐπιγάμων νέων, καὶ πόσον αὐτὸς ὁ εὐγενῆς της ἔξαδελφος, καίτοι παρισινός, ηὔχετο νὰ νυμφευθῇ τὴν ὥραίσαν ἀγρότιδα.

"Η μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ, ως εἴπομεν, πρόπεμπον τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν μέχρι τῆς κιγκλιδωτῆς θύρας, ὅπου ἀνέμενεν ἡ ἀμαξῖα, ἐνῷ δὲ οἱ νέοι ἔμενον ὑπέσω, δι πατήρ Λοβεδύ, παλαιός καλλωπιστής, μεγαλοφώνως λαλῶν καὶ εὐθείαν ὑποκριγόμενος, ἔλεγεν εἰς τὴν κυρίαν Δυχαμέλ·

— Σᾶς λέγω καὶ πάλιν, ἀγαπητή μου Λουΐζα, δὲν εἴμαρτετε νὰ μένετε διαρκῶς φυλακισμένη μὲ τὴν Ἀδριανὴν εἰς τὴν πένθιμον αὐτὴν κατοικίαν, ἡ δοπία ὅμοιαζει μὲ μοναστήριον ἢ μὲ φυλακήν. Θέλω νὰ σὲ διασκεδάσω ὀλίγον, καὶ πρέπει νὰ ἔλθητε νὰ περάσετε ὀλίγας ἡμέρες μαζί μου εἰς τὸν πύργον Βλινύ, νὰ ιδῆτε κόσμον... "Οταν ἡγόρασα πέρυσιν αὐτὸ τὸ κτήμα ἀπὸ τὸν ἔξαρτον γυναικάδελφόν μου, τὸν σύζυγόν σας, ἐσυμφωνήθη νὰ τὸ θεωρήτε πάντοτε ως κτήμα σας, καὶ ἐνόνω νὰ σᾶς ὑποδεχθῶ ἐκεῖ... Ἐλάτε!.. εἴμεθα σύμφωνοι; νὰ σᾶς στείλω τὴν ἀμαξῖαν;

"Η Κυρία Δυχαμέλ, γυνὴ ἀγαθή, ἀπλοῦς ἔχουσα καὶ εἰλικρινεῖς τοὺς τρόπους, ἔδωκεν ἀπόντησιν μὴ ἀκουσθεῖσαν.

— Νόμιμον πένθος! ἀπαιτήσεις κοινωνικαί! ὑπέλαθεν δι τραπεζίτης. Καὶ δὲν τὸν ἡγάπων ἐγώ, νομίζετε, τὸν πτωχὸν αὐτὸν Δυχαμέλ; "Ητο περισσότερον παρὰ γυναικάδελφός μου, ἡτο φίλος μου, καὶ ἡ μνήμη του μοῦ ἥτο προσφιλεστάτη... ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶνε λόγος ν' ἀφήσω τὴν χήραν του καὶ τὴν κόρην του νὰ τήκωνται ἀπὸ τὴν λύπην καὶ τὰ δάκρυα... Ἐλάτε! σκεφθῆτε, καὶ θὰ τὸ ἀποφασίσετε ἐπὶ τέλους... Καὶ δι Ἑκτωρ, εἴμαι βέβαιος, τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει.

— Δὲν εἶνε ζήτημα, πάτερ μου, ἀπήντησε ζωηρῶς δι Ἑκτωρ, καὶ ἐλπίζω ὅτι ἡ Ἀδριανὴ θὰ ὑποστηρίξῃ τὰς παρακλήσεις μας.

Οἱ συνδιασλεγόμενοι εἶχον φθάσει ἐν τούτοις τὴν θύραν, καὶ οἱ κύριοι ἀπεχαιρέτισαν, δὲ Ἑκτωρ, διστις συνήθειαν εἶχε νὰ ἐλαύνῃ μόνος του, ἔδραξε τὰ ἡνία τῶν ἵππων, ἐνῷ δι τραπεζίτης ἀνερήγατο κοπιωδῶς εἰς τὴν ἀμαξῖαν.

Ο νέος Λοβεδύ προσέκλινεν ἔτι τὸ τελευταῖον πρὸ τῶν κυριῶν, αἴτινες ἴσταντο κατὰ τὴν εἰσοδίον τῆς αὐλῆς, καὶ ἐκροτάλισε διὸ τῆς γλώσ-

σης ἵνα κινήσῃ τοὺς ἵππους. "Αλλὰ τὰ ζῶα ἡ νώρθωσαν τὰ ὕπτα τῶν, ἀντέστησαν, καὶ δὲν ἐκινήθησαν.

— Διάβολε! τί ἔχουν; ἐφώνησεν ἀγανακτῶν διοίδες Λοβεδύ.

— Ο κοκκίνης σκιάζεται, ἀπήντησεν δι πτηρέτης. Εκεῖ κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα εἶνε κάποιος ποὺ τὸ φοίτζει.

— Ο Ἑκτωρ ἐθεώρησε πρὸς τὴν ὑποδειχθεῖσαν διεύθυνσιν καὶ διέκρινε τέλος τὸν Νοέλ.

— Τί διάβολο κάμνεις αὐτοῦ, ἐσύ; ἀνέκραξε μὴ γνωτοῖς ἀκριβῶς εἰς τίνα ἀπετείνετο. "Ελα, τράβα γρήγορα, . . . δὲν βλέπεις ὅτι τρομάζεις τὸ ἔλογο μου;

— Ο Νοέλ ἐπλησίασε βραδέως. "Ητο κάτωχρος ἔξ ὄργης, ἀλλ' ἡρώτησεν ἐν τούτοις μετὰ πολλῆς ἡρεμίας.

— Εἰς ἐμὲ ὅμιλειτε τοιουτοτρόπως, κύριε; Εἴμαι ἐπὶ τῆς δημοσίας δόσου, . . . ἔπειτα ἔχω καὶ νὰ εἰπῶ δύο λέξεις τῆς κυρίας Δυχαμέλ.

— Σ τὴν ὄργην, ὑπέλαθεν ἀλαζόνως δι μωρὸς νεανίας, τὰς λέγεις μίαν ἀλλην ὥραν. Τράβα! σοῦ εἶπα.

— "Ελα, ἔλα, "Ἑκτορ θυμοειδέστατε, διέκρψεν δι πατήρ, θὰ πιασθῆς τώρα μὲ τοὺς ἀνθρώπους; Νά! τὸ ἔλογο ἡσύχασε, . . . πηγαίνωμεν!

— Ο Ἑκτωρ ἐκρότησε τὴν μάστιγα, καὶ ἡ ἀμαξῖα ἐκίνησε χωρὶς ἀλλης δυσκολίας. "Οτε δὲ παρῆλθε πρὸ τοῦ Νοέλ, δ νέος Λοβεδύ ἡτένισε ἐπ' αὐτὸν ἐμπαικτικὸν βλέμμα, καὶ εἶπε λέξεις τινάς, σαρκαστικάς βεβαίως, διότι πατήρ καὶ οὗδος διερήγησαν εἰς γέλωτα.

— Ο Νοέλ, βιαίως ἔξοργισθείς, πολλὴν ὅρεξιν εἶχε νὰ ζητήσῃ λόγον τῆς αὐθαδείας ἐκείνης: ἀλλ' ἡ ἀμαξῖα ἥτο ἥδη μακράν, ἀλλως τε τί ἡδύνατο αὐτός, μικρὸς καὶ ταπεινός, κατὰ πλουσίων καὶ ίσχυρῶν; "Εμενε λοιπὸν τεταραγμένος καὶ σκυθωπός εἰς τὴν θέσιν του.

— Ενδοθεν τῆς κιγκλίδος ἐθεώρουν αὐτὸν αἱ κυρίαι Δυχαμέλ. "Ηρυθρίσας καὶ ἔχαιρέτισε σιωπήλος, ἥτοι μαζεύετο δὲν ἡ ἀπομακρυνθῆ, δὲν ἡ μήτηρ εἶπεν εἰς αὐτὸν προσηνῶς:

— Μήν συνερίζεσθε τοὺς λόγους τοῦ ἀνεψιοῦ μου, κύριε Νοέλ: εἶνε ἀπερίσκεπτος νέος. "Αλήθεια, ἔδω ἡρχεσθε; εἰχατε τίποτε νὰ μοῦ εἰπῆτε;

— Μάλιστα κυρία. Πρὸ καιροῦ ἥθελα νὰ σᾶς ἐκμυστηρευθῶ κατέ περὶ . . . Πρόκειται περὶ μιάς ἐργασίας τὴν ὃποιαν ἔκαμα κατὰ παραγγελίαν τοῦ μακρίτου . . . ἀλλὰ μὲ συγχωρεῖτε, προσέθηκε δι' ἥλλοις αμένης φωνῆς, ἐπιστρέφω μίαν ἀλληλην ἡμέραν διότι αὐτὴν τὴν στιγμὴν...

— "Οπως ἀγαπᾶς, παλληκάρι μου, ἀπήντησεν ἡ ἀγαθὴ γυνή.

— Καὶ στηριχθεῖσα ἐπὶ τοῦ βραχίονος τῆς Ἀδριανῆς ἐτράπη μετ' αὐτῆς πρὸς τὸν οἶκον. "Η

νεάνις ἐπεστράφη πολλάκις ἐνῷ ἔβαδιζεν, ἀλλ' ὁ Νοέλ ἐνόμισεν ὅτι ἐπὶ τῆς χαριεστάτης ἔκεινης μορφῆς ἔβλεπε σαρκαστικὸν μειδίαμα πολὺ πικρότερον. δι' αὐτὸν ἦ δὲ χλευαστικὸς γέλως τῶν ἄλλων.

"Αμα ως ἡφανίσθησαν ἡ μήτηρ καὶ ἡ κόρη, ἀπεχώρησε πάλιν ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν δένδρων.

— Τί ταπείνωσις! ἐψιθύρισε κ' ἐνώπιον τῆς μάλιστα! Καὶ τί εἴμαι δι' αὐτὴν; Εἰς ἀσήμαντος ἀνθρωπος, ζῶν ἀπὸ τὴν ἐργασίαν μου, τοῦ δοποίου ἡ ὑπερφάνεια βεβαίως θὰ τῆς φαίνεται ἀστεία.

Καὶ ὑπέλαθε μετὰ μικρόν, μὴ αἰσθανόμενος ὅτι ἐμεγαλοφώνει.

— Ἐπειτα, διατί τάχα ἡ ὥραία καὶ πλουσία αὐτὴ κόρη, τὴν δοποίαν θαυμάζει· ὅλος ὁ κόσμος, νὰ μὲ διακρίνῃ μεταξὺ τοῦ πλήθους; Ποία μου ἄξια ἡ ποία ὑπηρεσία μου θὰ εἴλκει τὴν προσοχήν της; Εἶνε τόσον μακράν μου, τόσον.. ὥστε τίποτε δὲν δύναται νὰ μὲ φέρῃ πλησίον της.. τόρα μάλιστα, ὅτε ἔγεινα γελοῖς ἐμπρός της.. Ἀχ! πῶς ἥθελα νὰ εἴχῃ ἀποθάνει!

Γέλως σαρδόνιος ἥκούσθη αἴφνης ἐγγύς του.

— Μπᾶ! εἴπε φωνὴ γυναικεία, ἀπ' αὐτὸ δέν πεθαίνει κανείς. "Οταν μ' ἔδιωξε 'μένα ὁ πατέρας μου, ὅταν πέταξε τὸ παιδάκι μου 'σ τὸν οὐρανό, ἥθελα κ' ἐγὼ ν' ἀποθάνω... ἀλλὰ δὲν ἡμπόρεσα.. Λέγουν πῶς εἴμαι τρελλή... ψεύματα!.. "Εχω τὰ λογικά μου καλλίτερα ἀπὸ πολλούς, ποῦ νομίζουν πῶς εἰν' ἔζυπνοι.

Καὶ ἥρχισε πάλιν ὁ γέλως.

Τὸ πό τὸ ἔσχατον τοῦ λυκαυγοῦς φῶς κατώρθωσεν ὁ Νοέλ ν' ἀναγγωρίσῃ τὴν γυναικα ἥτις ἀπαρατήρητος εἴχεν εὑρεθῆ πλησίον του. Ἡτο γυνὴ τριακοντάτης περίπου καὶ παραδόξως ἐνδεδυμένην. Ἐπὶ τῆς ἡλιοκαυοῦς μορφῆς της ἐφαίνοντο ἔτι ἵχνη καλλονῆς, ἀλλ' αἱ λῦπαι, οἱ κόποι καὶ ἡ πτωχεία ἴσως εἴχον καταστρέψει τοὺς χαρακτῆράς της, καὶ τὸ ἀπλανὲς βλέμμα τῶν πρασινωπῶν ὄφαλμῶν της ἐνέπνεεν ἀόριστόν τινα φόβον. Ἡ κόμη της ἦτο κομμένη κοντή, ὡς τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὸν ἀχύρινον αὐτῆς πέτασον ἐκόσμουν ἀνθη τῶν ἀγρῶν νεόκοπα.

Ἡ γυνὴ αὕτη, γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Φακινέτα, εἴχε λυπηρὰν ιστορίαν. Κόρη εὔπορου γεωργοῦ τῶν περιχώρων, εἴχεν ἀπατηθῆ ὑπὸ ἀνδρὸς οὗτινος ἀπέκρυπτε τὸ ὄνομα. Διωχθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ πατρός της ἐπλανήθη ἐπὶ τινα χρόνον εἰς τὴν χώραν καὶ κατέστη μήτηρ παιδίου, ὅπερ ἐλάττευεν, ἀλλ' ὁ μικρὸς οὐάς της ἀπέθανε τυχαίως αἰφνίδιον θάνατον, καὶ δ νοῦς τῆς Φακινέτας δὲν ἥδυνήθη ν' ἀντιστῇ εἰς τοιούτους κλονισμούς. Ἀπὸ πολλῶν ἥδη ἐτῶν ἡ ταλαιπωρος γυνὴ ἦτο ἐντελῶς παράφρων. 'Αλλ' ἐ-

πειδὴ ἦτο ἐντελῶς ἀβλαβής, καὶ ὑπηρετικὴ μάλιστα κατ' ἴδιον τρόπον, οἱ ἐν τῇ πόλει ἐδείκνυντο ἀγαθοὶ πρὸς αὐτὴν καὶ εὔμενεῖς.

— Άλλως δὲ εἴχεν ἀπό τινος βελτιωθῆ ἡ τύχη της. Ἀπολέσασα τὸν πατέρα της, εἴχε κληρονομήσει ὄλιγα· τινα πράγματα ἐκ τῆς πατρικῆς περιουσίας, διατελοῦσα δὲ ὑπὸ κηδεμονείσιν ἔζη ως ὑπότροφος ἀγαθῶν γεωργῶν, οἵτινες ἄφινον αὐτὴν ἐλευθέραν νὰ πλανᾶται κατὰ τὰς ὄρεζεις της.

— Ο Νοέλ ἥθελε μεγάλως δυσαρεστηθῆ ἂν ἄλλος τις πλὴν τῆς Φακινέτας εἴχεν ἀκούσει τοὺς λόγους του· ἀλλ' ως πρὸς αὐτὴν τὸ πρᾶγμα δὲν εἴχε σπουδαιότητα. Οὐχ ἥττον τῇ εἴπει μετά τινος τραχύτητος.

— Τί κάρμνεις αὐτοῦ, Φακινέτα, καὶ διατί μὲ κατασκοπεύεις;

— Εκείνη ἐγέλασε διότι ἐγέλα πάντοτε.

— Καλά, ὑπέλαθε, δὲν θέλεις νὰ μάθουν... ἀρκεῖ. Εἰν' εὔμορφη ὅμως, ἡ δεσποινὶς Ἀδριανή, αἱ; ωραιοτέρα ἴσως καὶ ἀπὸ μένα... Ἐγὼ τὴν ἀγαπῶ πολύ, διότι είνε καλή, . . . τὴν μητέρα της τὸ ἴδιον, . . . εἰν' εὔσπλαχνηκὴ γυναῖκα . . . Ἀλλ' ἡ Ἀδριανὴ δὲν σὲ καταδέχεται, αἱ; διότι εἰσαι πτωχός; Μὴν ἀπελπίζεσαι, ἔννοια σου! Η ἀγάπη, ὅταν ἐλθῃ, δὲν κυττάζει χρήματα. Εγώ, ἂν εἴχα ἀγαπήσει κανένα πλουσίον, δὲν θὰ ἔχανα ποτὲ τὴν ὑπομονήν μου. Νά! τόρα βλέπεις ἡμπορεῖ νὰ μὲ πάρῃ, ποῦ ἔχω περιουσίαν . . . Νά ιδης, νὰ ιδης! εἰσαι εὔμορφος καὶ θὰ σὲ ἱστατήσῃ . . . Ἐμεῖς ἡ γυναῖκες πάντοτε 'σ τὴν ἀρχὴν κάρμνομεν τὴν ἀκατάδεκτην.

— Αἱ ἀνοησίαι αὐταὶ ἐπράϋναν τὴν ἀλγοῦσαν ψυχὴν τοῦ Νοέλ πολὺ μᾶλλον ἢ λόγοι φρόνιμοι καὶ παρήγοροι. Εμειδίασε καὶ πάλιν ἄκουν, καὶ ὑπέλαθεν:

— Ονειρεύεσαι, καλή μου Φακινέτα; ποῦ σου ἐφάνη ὅτι πλουσία κόρη εἴνε δύνατὸν νὰ . . . ἐγὼ εἴμαι τεχνίτης, οὐδὲ θὰ γείνω ποτέ μου τίποτε ἄλλο.

— Αῖ! εἴνε βασιλεῖς ποῦ παίρνουν βοσκοπούλαις... Εγώ ζεύρω ἔνα βασιλέα καὶ μίαν βοσκοπούλα, . . . καὶ ως τὰ μέστερα θὰ ιδοῦμεν...

— Αἴφνης διεκόπη· εἴχε δὲ τὸ μέτωπον σύνοφρο, τὸ βλέμμα πεπλανημένον καὶ ἡ εὐτράπελος μορφή της ἦτο ἐντελῶς ἡλλοιωμένη. Ἀλλὰ μετά μικρὸν διερράγη καὶ πάλιν εἰς γέλωτα.

— Ερχεσαι νὰ κάρμωμ' ἔνα γῦρον μαζή, κύριε Νοέλ; ἡρώτησεν. Εφόρεσα τὸ σκιάδι μου μὲ τὰ λουλούδια . . . "Οπου περάσωμεν, θὰ λέγουν: τί χαριτωμένο ἀνδρόγυνο!

— Ο Νοέλ ἀπήντησεν ὅτι ἐβιάζετο, καὶ δὲν εἴχεν ὅρεξιν νὰ περιπατήσῃ.

— "Οπως ἀγαπᾶς, ἀπήντησε φιλοσοφικῶς ἡ παράφρων. Καλλίτερα καὶ σὺ κ' ἐγὼ δὲν

πρέπει νὰ κεντοῦμεν τὴν ζηλοτυπίαν τῶν... "Ἐπειτα, ἔξηκολούθησεν εἰρωνικῶς, δὲν εἶσαι καὶ ἀξιωματικὸς ἐσύ; ἀξιωματικὸς τῶν πυροσβεστῶν; Βέβαια, βέβαια εἶσαι! "Αχ, ψυχή μου, οὐ πυροσβέσται..."

Πυροσβέστη, παλληκάρι,
πούα, χρυσέ μου, θὰ σὲ πάρη;

Κ' ἐμακρύνθη ἄδουσα μεγαλοφώνως.

(Ἐπειτας συνέχεια).

ΔΥΟ ΑΝΑΚΤΟΡΑ

(Κερκυραῖναι ἐνευπώσεις)

(Συνέχεια καὶ τέλος οὗ προηγούμενον φύλλου.)

Κάτω, εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα, εἴνε αἱ αἴθουσαι τῶν διαφόρων γραμματειῶν, ἡ τῆς Βουλῆς καὶ ἡ τῆς Γερουσίας. Στενὴ καὶ μικρὰ ἡ τῆς Βουλῆς, διότι καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἰονίου Κράτους δὲν ἦσαν πολλοί. Ἀπλουστάτη καὶ αὐτὴ, ἡ ἀπλούστερον ἴσως πασῶν διερρυθμισμένη. Αἱ θέσεις αἱ ἀρκοῦσαι μόνον ὅπως κάθηνται ἀνέτως οἱ βουλευταί. Εἰς τὸ ἐπιφανέστερον μέρος διακρίνεται ἡ θέσις ἐφ' ἧς ἔκαθητο ὁ ἀρμοστὴς, δῆτις παρευρίσκετο πολλάκις εἰς τὰς συνεδριάσεις, ἐπὶ θρόνου φέροντος τὸ αἰώνιον ἀγγλικὸν στέμμα, ἔχων παρ' ἔαυτῷ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν ἐπὶ μικροτέρων θρονίσκων τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ τὸν πρόεδρον τοῦ ἄλλου κοινοβουλευτικοῦ σώματος τῆς Ἐπτανήσου, τοῦ καλουμένου προκαταρκτικοῦ συμβουλίου. Ὁλίγαι θέσεις διὰ τοὺς στενογράφους. Καὶ ἀνωθεν μικρά τινα θεωρεῖα διὰ τὸν λαόν. Ἄλλ' ἡ μεχρότης τῆς αιθουσῆς καὶ ὁ περιωρισμένος ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων δὲν ἀπέκλειον τὴν ζωὴν ἀπὸ τῆς συνελεύσεως. Θορυβωδέσταται ἐγίνοντο πολλάκις αἱ συζητήσεις καὶ θυελλώδεις συνεκροτοῦντο συνεδριάσεις καὶ ἀνεμιγνύοντο ἐνίστε εἰς αὐτὰς ὡς παρ' ἥμιν τ' ἀκροτήρια, ἵδιως ὅταν ἡκούοντο λόγοι θερμοὶ καὶ προτάσεις ὑπὲρ τῆς μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος ἐνώσεως, ἢ τὸ ψήφισμα διακρίνεται ἐν πολυτελεῖ πλαισίῳ ἐφ' ἐνὸς τῶν τοίχων, καὶ πλέον τοῦ ἐνὸς ρήτορες ἀληθεῖς ἀνεδείχθησαν ἐν αὐτῇ. Διότι οἱ κοινοβουλευτικοὶ θεσμοὶ ἐνέκαθεν ἐλειτούργουν, ἀφ' ὅτου ἐγίνε τὸ πρῶτον ἐπτανησιακὸν σύνταγμα, ἐν τῷ μικρῷ κράτει, καὶ μ' ὅλην τὴν πίεσιν καὶ τὰς παρανομίας τῶν ἐκάστοτε δεσποτῶν ἐνησκοῦντο ἐλευθέρως, κατέτοι ὑπὸ πρωτότυπον καὶ μόνον ἐδῶ ἀπαντώμενον περίεργον σύστημα.

*
**

"Ἄλλ' ἡ πασῶν ἐπιβλητικωτέρα καὶ μᾶλλον ἀξιοθέατος εἴνε βεβαίως τῆς Γερουσίας ἡ αἴθουσα. Δὲν ἤζεύρω διατί, ἀλλὰ μόλις ἐπέτησα τὸν οὐ-

δόν της ἔκαμα ἀκούσιον κίνημαν ἀποκαλυφθῶ. "Ολοὶ οἱ κατὰ καιροὺς πρόεδροι αὐτῆς παρίστανται ἔκει, ὡς ἔμψυχοι εἰς μεγάλας καὶ καλλιστας εἰκόνας, διαστάσεων σχεδὸν ἡμίσεος φυσικοῦ μεγέθους, καλυπτούσας πάσας τὰς πλευράς, σεβαστοὶ καὶ ἀξιοπρεπεῖς, μὲ τὰς παλαιάς καὶ ἴδιορρύθμους ἐνδυμασίας των, μὲ τὰ στήθη αὐτῶν τὰ πεφορτωμένα διὰ παρασήμων, μὲ τὰ ἔνυρημένα αὐτῶν πρόσωπα ἢ τὰς μακρὰς παραγναθίδας. Μορφαὶ διακεκριμέναι, παραστήματα ἀνδρικώτατα, ἥθος κυριαρχικὸν, εὐγένεια ἀληθὴς καὶ οἰκογενειακὴ ἀπὸ αἰώνων. "Ἐχουν δώση συνέτευξιν ἔδω δλοὶ τῆς Ἐπτανήσου οἱ ἐπιφανέστεροι πολιτικοὶ ἄνδρες, διπλωμάται ἐπιτήδειοι, κυβερνῆται δεῖσι, κοινοβουλευτικοὶ ἱκανότητες, εἰς ἃς δὲν ἔλειψεν ἴσως ἡ εὐρύτερον στάδιον διὰ ν' ἀναδειχθῶσιν ἀληθῶς ἐν μεγάλῳ, ἀντὶ νὰ περιορίζωνται, ὡς συνέβαινε κατὰ τὸ πλεῖστον, εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους διὰ ραδιουργίῶν καὶ σκευωρῶν περὶ ἐπικρατήσεως πάλην. Ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ των τούλαχιστον δλοὶ δικαιολογοῦν τοὺς πομπώδεις τίτλους καὶ τοὺς ιεραρχικοὺς βαθμοὺς οὓς διεξιδέκουν, ἀποκαλούμενοι ύψηλότατοι, ἢ ἔσχογώτατοι, ἢ ἐκλαμπρότατοι, ἢ κόμητες, ἢ βαρῶνοι. Περιτρέχουσι γύρω τὴν αἴθουσαν αἱ εἰκόνες αὐτῶν καὶ φαίνονται ὡς νὰ βουλεύωνται ἀκόμη καὶ τόρα καὶ νὰ διαχειρίζωνται, συνηγμένοι ἐπὶ τὸ αὐτὸν, τὴν ἔξουσίαν των, ἄλλοι ὄρθιοι, ἄλλοι καθήμενοι, σοβαροὶ καὶ σκεπτικοὶ ὄψεις οἱ μὲν προσηνεῖς καὶ εὐάρεστοι φυσιογνωμίαι οἱ δὲ, καὶ ἄλλοι πάλιν συνωφρυμένα ὡς ὑπὸ ὄργιλων φροντίδων μέτωπα. Καὶ παράκενται ἢ ἀντικρύζουσιν ἀλλήλους ἐν κοινῇ ἀθανασίᾳ νῦν καὶ ὁ κεφαλλὴν Μαρίνος Βέγιας καὶ ὁ ζακύνθιος Σολωμὸς καὶ ὁ κερκυραῖος Βούλγαρης καὶ ὁ ἐγτιμότατος ἐκ Λευκάδος ἐππότης σὺρ Πέτρος Πετριτσόπουλος. Καὶ ἐπίσης ἐλκύουσι τὸ βλέμμα καὶ ὁ γηραιός ζακύνθιος Φοσκάρδης καὶ ὁ κερκυραῖος Δαμασκηνός καὶ οἱ κεφαλλῆνες Καρούσος καὶ Φωκᾶς. Καὶ ἰδιαίτερως δλῶς προκαλοῦσι τοῦ παρατηρητοῦ τὴν προσοχὴν τοῦ τε «ύποκλινοῦς, πνευματώδους καὶ φιλοδοξοτάτου» ὡς ἔχαρακτήριζεν αὐτὸν περιηγητής τις ιταλὸς τῆς ἐποχῆς του, βαρῶνος Ἐμπανουὴλ Θεοτόκη, «τῆς δεξιαῖς τοῦ Μαΐτλανδ χειρὸς» ὡς τὸν ὠνόμαζον, ἡ λευκὴ μὲ τ' ἀριστοκρατικὰ χαρακτηριστικά της μορφὴ, καὶ τοῦ ποιητοῦ καὶ πολιτευομένου κόμητος Κανδιάνου Ρώμα, πρὸς ὃν λέγεται ὅτι ἀπερχόμενον ἐκ Ζακύνθου ἵνα προεδρεύσῃ τῆς Ι'. μεταρρυθμιστικῆς κληθείσης συνελεύσεως ὁ πατέρης του Διονύσιος εἶπεν «Ἡ νὰ κάμης καλὸν, νίε μου, ἡ νὰ μὴ ζήσῃς», ἡ ἐμβριθής φυσιογνωμία, καὶ τοῦ μεταξὺ παρεντιθεμένου ἐν μικροτέρῃ πρωσπογραφίᾳ μόνον λογίου Ανδρέου Μουστοξύδου, μὴν χρηματίσαντος μὲν προέδρου τῆς γερουσίας